

Erityisopetuksen opettajan viran täyttölupa 1.8.2026 alkaen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 21.04.2026
86/01.01.01/2026

Valmistelija

Rehtori Elina Mäkelä
Puh. 040 631 3623
etunimi.sukunimi@savitaipale.fi

Savitaipaleen koulukeskuksessa toimii perusopetus ja lukio samassa kouluyhteisössä. Lukuvuonna 2025–2026 koulukeskuksen oppijamäärät ovat:

- perusopetuksessa 248 oppilasta
- lukiossa 83 opiskelijaa
- yhteensä 331 oppijaa

Tällä hetkellä koulukeskuksessa on yleisopetuksen puolella toistaiseksi voimassa olevassa virassa kaksi erityisopetuksen opettajaa, joista toisen opetusvelvollisuudesta käytetään 5 vvh lukion erityisopetuksen tehtäviin. Edellä mainittujen lisäksi lukuvuonna 2025-2026 perusopetuksessa on toiminut määräaikaisesti sekä yksi kokoaikainen erityisopettaja, että lukiossa yksi kokoaikainen oppimisen ohjaaja, jonka työnkuvaan on kuulunut erityisesti lukion opiskelijoiden oppimisen tukeminen. Nämä molemmat (yhteensä 2 henkilötyövuotta) määräaikaisuudet päättyvät 31.7.2026.

Oppijoiden oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeet ovat viime vuosina lisääntyneet sekä määrällisesti että laadullisesti. Tuen tarve ilmenee muun muassa oppimisvaikeuksina (lukeminen, kirjoittaminen ja matematiikka), tarkkaavaisuuden ja toiminnanohjauksen haasteina, mielenterveyteen ja koulunkäyntiin liittyvän kuormituksen lisääntymisenä sekä oppimisvalmiuksien puutteina erityisesti perusopetuksen ja lukion nivelvaiheissa.

Erityisenä huomiona todetaan, että Savitaipaleen lukioon tullaan yhä useammin melko matalalla peruskoulun päättötodistuksen keskiarvolla. Tämä heijastuu opiskelijoiden valmiuksiin vastata lukio-opintojen vaatimustasoon ilman suunnitelmallista ja pitkäjänteistä oppimisen tukea.

Oppimisen tuen lainsäädännön uudistus

Oppimisen tuen lainsäädäntö uudistui 1.8.2025 ja koskee sekä perusopetusta että lukiokoulutusta.

Perusopetuslain 628/1998 § 20 a:n mukaisesti opetuksen järjestäjän velvollisuutena on tarjota oppilaalle riittävää ja oikea-aikaista oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Tuen järjestämisessä on huomioitava lapsen edun ensisijaisuus.

Tukea tulee antaa ensisijaisesti omassa opetusryhmässä (ryhmämuotoinen tuki) vähintään 0,122h kertaa koulun oppilasmäärä joka viikko. Savitaipaleella tämä tarkoittaa n. 28 h/vko. Erityisopettaja ei anna pelkästään ryhmämuotoista tukea, vaan hänen työaikaansa on varattava runsaasti myös oppilaskohtaiseen tukeen.

Erityisopettajan opetusvelvollisuus on 24 h/vko, jolloin kahden vakinaisessa virassa olevan erityisopettajan resurssi ei riitä vastamaan perusopetuksen tuen toteutumiseen, kun resurssissa on huomioitava lain edellytyksen mukaisesti myös lukion tarpeet.

Uudistetussa lukiolaissa 714/2018 §:ssä 28 a oppimisen tuki on määritelty selkeästi osaksi lukion perustehtävää. Opiskelijalla on oikeus saada oppimisen tukea siinä laajuudessa kuin hänen opintonsa edellyttävät. Tämä merkitsee olennaista muutosta aiempaan käytäntöön, jossa lukion oppimisen tuki painottui lähinnä yksittäisiin erityisjärjestelyihin. Uuden sääntelyn myötä tuki on pysyvä ja ennakoiva osa lukion toimintaa. Uuden lainsäädännön mukainen varhainen ja matalan kynnyksen tuki lukiossa edellyttää mm. oppimisvaikeuksien tunnistamista heti opintojen alkuvaiheessa, erityisopettajan antamaa tukea opiskelutaidoissa, pienryhmäopetusta ja aineenopettajien pedagogista konsultointia.

Näitä tehtäviä ei ole mahdollista toteuttaa nykyisellä erityisopettajaresurssilla ilman, että tuen laatu tai saavutettavuus heikkenee.

Lukio-opintojen ja ylioppilastutkinnon suorittaminen edellyttävät vaativia akateemisia taitoja. Erityisjärjestelyt ja tukitoimet edellyttävät usein pitkäjänteistä erityisopettajan työpanosta koko lukioajan. Riittämätön resurssi lisää opintojen kuormitusta ja keskeyttämisriskiä.

Esiopetuksen sijoittuminen tulevaisuudessa koulun yhteyteen

Savitaipaleella esiopetuksen järjestäminen painottuu tulevaisuudessa koulun yhteyteen. Tämä lisää koulun vastuuta oppimisen tuen järjestämisestä jo varhaisessa vaiheessa. Varhainen erityisopettajan antama tuki esiopetuksessa on yksi vaikuttavimmista keinoista ehkäistä oppimisen haasteiden kasautumista myöhemmille kouluvuosille.

Erityisopettajan rooli korostuu esiopetuksen ja alkuopetuksen nivelvaiheessa, henkilöstön pedagogisessa konsultoinnissa sekä tuen jatkumon turvaamisessa esiopetuksesta perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle.

Resurssitilanne

Savitaipaleen koulukeskuksessa toimii virassa tällä hetkellä kaksi laaja-alaista erityisopettajaa. Nykyinen resurssi ei riitä vastaamaan:

- perusopetuksen ja lukion samanaikaiseen tukemiseen
- lainsäädännön edellyttämään varhaiseen ja joustavaan tukeen
- nivelvaiheiden turvaamiseen
- esiopetuksen ja koulun välisen yhteistyön vahvistumiseen

Taloudelliset vaikutukset

Kolmannen erityisopettajan viran palkkakulut on huomioitu kuluvan vuoden talousarviossa, eikä viran perustaminen edellytä lisämäärärahaa tai talousarvion muutosta.

Eesitys

Edellä esitettyjen pedagogisten, lainsäädännöllisten ja toiminnallisten perusteiden nojalla Savitaipaleen perusopetuksessa tulee täyttää erityisopetuksen opettajan virka toistaiseksi voimassa olevana 1.8.2026 alkaen, koska määräaikaisuuden jatkamiselle ei ole perusteita.

Viran täyttäminen on välttämätöntä, jotta perusopetuksen ja lukion oppijoiden oikeus riittävään oppimisen tukeen toteutuu, uuden lainsäädännön veloitteet täytetään ja koulutuksellinen yhdenvertaisuus voidaan turvata.

Esittelijä

Rehtori Elina Mäkelä

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta pyytää kunnanhallitukselta täyttölupaa erityisopetuksen opettajan toistaiseksi voimassa olevaan virkaan 1.8.2026 alkaen.

Päätös